

Ekstraordinært prosjektgruppemøte

31. oktober 2023

Teams

Til stede: Ragnhild Eklid, Håkon Nordseth (møter for Bente Fossum), Gunhild Sem, Narve Hårstad, Bjørn Gussgard, Bjørn Arild Sveen, Einar Ødegaard Skadberg, Tom Hjemseteren, Simon Heier, Signe Hjeljestad Jørgensen

Forfall: Kristian Lund Vang

Referent: Are Endal Rognes

1 Ting vi ikke rakk å diskutere sist

Innsatsområde 3: Ivareta og forbedre funksjonelle trekk mellom viktige sesongbeiter gjennom året, og lette villreinens tilgang til beiteområder som i dag brukes lite.

- Innføre statlige planbestemmelser
- Gjennomføre planvask av kommunale planer
- Flytte pilegrimsleden
- Regulere bruk av sykkel i villreinområdet
- Begrense hundekjøring til løyper i utkanten av villreinområdet
- Regulere organisert ferdsel
- Begrense motorisert ferdsel vinterstid → Legge om skutertrase til Orkelsjøen
- Redusere turmål og fjerne merking av noen løyper i villreinområdet
- Legge Einunna i rør for å hindre vinteråpen elv og lette muligheten for kryssing
- Savalen: Avslutte vinterbrøyting og FoU-prosjekt på arealbruken til Savalreinen
- Ingen vindkraftutbygging i villreinområdet
- Ingen mineralutvinning i villreinområdet
- Innføre forbud mot bruk av kite i Knutshø villreinområde
- Opprette forum for dialog mellom forvaltning, verneområder, næringsliv, kommuner m.m.

- Økte ressurser til oppsyn og forvaltning

Innsatsområde 4: Gjenopprette funksjonelt trekk mellom Knutshø og Snøhetta villreinområder

- Legge E6 og jernbane i tunell over Dovrefjell

1.1 Diskusjon av tiltak

Statlige planbestemmelser

Se forslag som står skrevet i utkastet til tiltaksplanen i teams-gruppa. Det har også kommet føringer fra KDD tidligere i år som sier noe om arealforvaltning som er relevante i sammenheng med dette tiltaket. Hva slags grenser for villreinområdet er det vi skal bruke. Det er plangrensene i regional plan som bør legges til grunn for innføring av statlige planbestemmelser. Det dukker fort opp mange planer og begreper i denne sammenheng, Nasjonalparkstyret har sine forvaltningsplaner for verneområdene, villreinutvalget har bestandsplaner, vi har regional plan og kommunale planer.

Det er også viktig å ha med seg når en snakker om statlige planbestemmelser at det er stor forskjell på kommunene med areal i Knutshø. Noen har hatt massiv utbygging av fritidsboliger, mens andre har vært mye mer restriktive. Det er uansett bra om en gjennom slike bestemmelser kan legge opp til at fremtidig utbygging av fritidsboliger konsentreres rundt de bygdenære områdene og skjærmer fjellet og villreinens leveområder. Men her må en også se på de kommunene som har mye villreinareal og etter slike bestemmelser kan sitte igjen med veldig små områder til utvikling.

Regional plan ble i sin tid jobbet frem for å skjerme viktige områder for villreinen. Arbeidet tok lang tid og planene har dessverre ikke fungert godt nok for å verne om villreinen og dens leveområder. Planene er ikke juridisk bindende, og kommunene kan derfor velge å se bort fra dem. Det er en stor svakhet og hovedgrunnen til at de ikke har fingert godt nok. Det tok ca. 10 år å vedta forrige regionale plan for Knutshø og Snøhetta. En rullering av denne vil ta for lang tid og vil trolig ikke gi ønsket resultat. Vi må ha mer juridisk bindende bestemmelser. Soneinndelinga i planen per i dag er gode nok, men det dispenseres for mye fra sonene og bestemmelsene for disse. Arbeidet med rullering av regionale planer og handlingsprogram er utsatt til etter tiltaksplanene er ferdige.

På generell basis må vi ha noen over kommunenivået som kan skjære gjennom i viktige saker som angår villreinen. Det finnes gode planer og forslag lokalt også, men private utbyggere og grunneierretten trumfer disse i de aller fleste tilfeller. Det er også vanskelig å få omgjort vedtak når de først er fattet. Vi trenger overordna føringer som Statsforvalteren rår over og som kan overstyre lokaldemokratiet. Dette klarer vi ikke godt nok lokalt.

Kommuneplanens arealdel er viktig i alle saker som angår villreinens leveområder og denne rulleres jevnlig. Her er det nok en del lokale variasjoner i hvordan denne blir håndtert og i hvilken grad Statsforvalteren kan inn og medvirke i planene. Her er det store forskjeller i

kommunene der noen har vært og er mye mer restriktive enn for eksempel andre. Har Statsforvalteren gode nok muligheter til å levere innsigelser og påvirke utfallet i slike saker? Villreinen har vært flagga høyt som en nasjonal interesse i mange år, men når det kommer til konkrete saker og handlinger så taper ofte Statsforvalteren. De blir da overstyrt av regjeringa. Regionale planer burde ha strengere føringer. Enkeltsakene er store utfordringer.

Kommunene selv har ikke gode nok virkemidler til å gjøre gode villreinfaglige vedtak. Det blir for nært folk og for vanskelig gjøre gode vedtak sett med villreinøyne. Vi bør ha statlige føringer som regulerer kommunenes frihet og begrenser muligheten lokalt til å gjøre vedtak som strider mot villreinens behov.

Bufferoner i regional plan er i utgangspunktet gode nok, men blir ikke etterlevd. Dette er et punkt det er vanskelig å være spesifikke på i arbeidet med tiltaksplaner, men vi ønsker oss strengere reguleringer. Det er også viktig å ha med seg i denne sammenheng at det er ulik avstand til villreinområdet avhengig av hvor en bor, dermed vil slike planretningslinjer slå ut ulikt i ulike kommuner og lokalsamfunn. Vi må hindre at noen kommuner mister alle muligheter til næringsutvikling. Greit at grensene skal gå bygdenært, men kan ikke ha de for restriktive. En slik planprosess blir en egen prosess og vil måtte gå dypere inn i materien. Vi må sikre mulighetene til videre næringsutvikling i kommunene, balansert mot villreinens behov.

Når det gjelder dispensasjonsbehandling i kommunene så er det en del steder slik at 3 av 4 dispensasjoner i byggesaker ol. går gjennom i bufferonene til nasjonalt villreinområde i Knutshø. Vi trenger strengere regulering fra statlige myndigheter for å unngå dette. I dag er ikke kommunene gode nok til å ta hensyn til villreinen. Hvor lang tid vil det ta å få på plass bindende bestemmelser? Går det fem år eller mer kan det være for seint for villreinen i enkelte områder. Dette må på plass så fort som mulig, slik at vi kan gjøre noe mens det enda er en sjanse. Trolig kommer de første tiltaksplanene i 2025. De skal da gjennom høringer og behandlinger på departementsnivå og det vil trolig ta noen år før vi eventuelt har statlige planbestemmelser på plass. Det er et godt poeng, at dette er et tiltak som haster.

Oppbygginga av kvalitetsnormen for villrein med re-klassifisering hvert 4. gjør også at kan ta for lang tid for enkelte tiltak og områder før en får satt inn virkningsfulle tiltak.

Naturmangfoldloven bør brukes sterkere enn den gjør i dag. Vi er i en kritisk situasjon for villreinen i dag. Statsforvalteren bør også kunne bruke denne mer aktivt for å sikre gode vedtak for villreinen. Det har vært prøvd lokalt i kommunene, men vi får ikke gjennomslag politisk. Statsforvalterne bør bruke eksisterende lovverk og handlingsrom på eksisterende planer.

Kan vi sette en strengere praksis frem til tiltaksplanarbeidet er ferdig? Kan vi si at vi må fryse utbygginger til planene er klare, som et eget tiltak? Vi kan ikke reversere bygging når det først er gjort, vi må komme i forkant. Kan vi få en strengere praksis mens arbeidet med tiltaksplaner foregår. Ja dette må vi få til. Bør vi ta det inn som et punkt om midlertidig byggestopp som et tiltak? Da må vi definere yttergrensene, slik at ikke all bygging i enkelte områder stanser og noen kommuner mister hele sitt mulighetsrom. Bygge- og deleforbud i hele villreinområdet bør vi kunne gå for, men vi må passe på å ikke vingeklippe kommunene lokalt, for de kommunene som har lite areal som ikke påvirker villreinen.

Prosjektgruppa vil ta inn følgende nye tiltak: Det bør innføres et midlertidig bygge- og deleforbud i bufferoner og nasjonalt villreinområde frem til vedtatte tiltaksplaner

foreligger. Plangrensene følger de gitt i regional plan. Dette er et tiltak som gjelder til vedtatte tiltaksplaner foreligger. Tomter som er opparbeidede med infrastruktur og klart til bygging unntas fra dette forbudet.

I forvaltningsplanene for verneområdene kan en også sette begrensninger på utvidelser, tilbygg mm. Vi må også ha med oss dette som et verktøy.

Konsensus

Planvask

Finnes i dag store tomtereserver, også i villreinområder. Vi bør ta bort areal satt av til fritidsbebyggelse per i dag og revurdere planene med ny kunnskap om villrein og hyttemarkedet mm. Her er det store forskjeller mellom kommuner i hvor store reserver de har og hvor ofte de ulike arealplanene revideres. Er det ressurser til å gjøre dette i kommunene i dag eller må det tilføres noe? Oppdal har et kommunestyrevedtak på at vi skal ha planvask, men det er mange år gammelt. Arbeidet skal starte nå, men her burde en ha ekstra midler og ressurser til å få dette gjennomført. Vanskelig å få dette til med dagens ressurser. Alvdal og Tynset er positive til planvask, de har store tomreserver til fritidsbebyggelse som med fordel kan tas ut. Her er det veldig mange uregulerte tomter i alle himmelretninger og det blir dårlig økonomi, dårlig tilbud og dårlig infrastruktur dersom disse skulle bygges ut. Dette er bra også for å tilby et bra produkt til de som vil bygge hytter.

Bør kommunene få en prosjektstilling til å gjennomføre dette, eller tilførsel av midler? I Tynset og Alvdal er det mange uregulerte tomter og da er det ganske lite krevende å ta de ut, de fleste er 20-30 år gamle tomter. Men det vil vise seg om dette stemmer når prosessen starter. Det er mange kommuner som har gamle tomter liggende, noe med veldig lite realisme. Det bør generelt sett ryddes i disse planene. Denne prosessen må inn i kommuneplanens arealdel og kjøres gjennom denne prosessen. Enkelte kommuner kunne få tilført midler til å få dette gjennomført, skjønnsmidler fra Statsforvalteren for eksempel. men generelt sett skal dette tas gjennom kommunens arbeid med kommuneplanens arealdel. Dette handler om å snu tankegangen fra at alt gammelt skal beholdes og nytt føres til, til å heller beholde og jobbe med det som er realistisk og akseptabelt for samfunnet slik det er i dag.

Konsensus

Pilegrimsleden

Pilegrimsleden mellom Gammelholet (Vårstigen) og ned Vinstradalen til Oppdal går gjennom et område reinen bruker mye både til kalving, oppvekst og beite. Trafikken her er uheldig.

Forslag til tiltak: det bør lages en ny trase for leden slik at den ikke går over fjellet til Vinstradalen, men følger Drivdalen hele veien fra Kongsvold til Oppdal. Leden går gjennom en del av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og nasjonalparkstyret har sånn sett mulighet til å påvirke traseen, men en omlegging av leden bør skje i samarbeid med Pilegrimssenter Dovrefjell og Oppdal kommune som ansvarlig på strekningen.

Det har vært en del skrivelser i media, bla. om tilrettelegging fra Kongsvold og nordover, men dette er en del av et større arbeid med å kanalisere ferdsele og tilrettelegge leden frem mot Vårstigen. Dette er ikke et tiltak som påvirker strekningen vi nå snakker om.

Konsensus i gruppa om at dette er et tiltak vi bør gå for. Leden bør legges i Drivdalen, det er gunstig for alle hensyn både villreinen og pilegrimene. Men en må prøve å sikre en attraktiv og god trase og bevilge midlene som trengs for å få dette gjennomført. Det blir en bedre løsning for pilegrimsleden også. Tiltaksmidlene til Miljødirektoratet kan kanskje være en mulig finansieringskilde til et slikt tiltak, ikke for fullfinansiering, men for deler av summen. Dette er et vinn-vinn-tiltak. Leden bør samlokaliseres med Kongevegen i Drivdalen. Pilegrimsutvalget er negative til å legge traseen i dalen, men det er pilegrimsutvalget i kommunen som er ansvarlig for leden og de burde det gå an å få med på dette.

Konsensus

Sykkel/el-sykkel i villreinområdet

Opprinnelig var det tenkt at sykkel skulle bli regulert sammen med stenging av veier med bom. At det da skulle stenges veier for allmenn motorferdsel og at de samme veiene da skulle ha sykkelforbud. Dette for å sikre at biltrafikk ikke bare ble erstattet av sykkeltrafikk. På forrige prosjektgruppemøte gikk gruppa bort fra stenging av veier som trinn 1 så er da spørsmålet: hva gjør vi med sykkel og regulering av denne?

Drotningdalsveien fra Vinstradalen mot Vårstigen bør det være sykkelforbud på. Denne er allerede stengt for motorferdsel. Mye av Drotningdalsveien ligger i nasjonalparken, og dermed bør en kunne regulere dette gjennom Nasjonalparkstyret. Men hva gjør vi ellers med øvrige veier? Det viktigste er å hindre gjennomgangstrafikk av sykkel mellom for eksempel Oppdal og Folldal, gjennom Setaldalen og eventuelt flere steder. Her er veien stengt for kjøring, men ikke for sykling. Vi må også prøve å hindre at for eksempel Einunndalsveien markedsføres av tour de dovre ell. slik at ferdsele av syklistene her øker. Kan vi innføre reguleringer på enkelte strekninger? Sykling kommer bare til å øke i tida framover og Oppdal er allerede tungt markedsført som sykkeldestinasjon. Vinstradalen/Veslvonin, Fundin er det fint å sykle, her må vi også hindre gjennomfart. El-sykkel regnes som motorferdsel og er dermed enklere å styre. Vanlig sykkel er vanskelig å regulere i landskapsvernområde, siden det ikke er nevnt i verneforskriften. Her er det mulig å endre verneform for Knutshø LVO til også å innbefatte biotopvern. Verneområdeforvaltningen får da et større handlingsrom til å regulere slik aktivitet.

Gjennomgangstrafikk i Knutshø med sykkel er ikke noe vi ønsker. Vi må informere godt om dette. Det er generelt vanskelig å greie å følge opp reguleringer av sykkel i praksis, det krever en stor oppsynsinnsetning. Men med informasjon kan vi nå langt. Vi må i denne sammenhengen ikke utelukke ferdselsforbud når vi snakker om sykling. Det kan være et alternativt verktøy. Vi bør ha med i planen at vi kan vurdere dette i enkelte områder, til enkelte tider for å hindre gjennomfartstrafikk. Viktig å se på hvilke tider en eventuelt vil regulere dette. Kan en sette et tidsvindu der det går an å tillate sykling, slik det gjøres på Snøheimveien? Vi må prioritere de områdene der det betyr noe og har en effekt, ikke bare et generelt forbud. Det vil folk ha vanskeligere for å akseptere. Vi må se på enkelte veistrekningssteder der dette kan være aktuelt og når, og skjerme sårbare tider og steder. Vi bør se på muligheten for å ha unntak for ev.

sykkelforbud for hytter og setre som ligger innenfor veier med bom. Dette er et veldig lite omfang og derfor uproblematisk å slippe til.

Konsensus

Hundekjøring

Innenfor den delen av Dovrefjell-Sunndalsfjella som ligger i Knutshø er hundekjøring søknadspliktig. Her er reglene så strenge at snørekjøring med hund som trekker i teorien er regulert. Her har Nasjonalparkstyret avslått søknader i kjerneområdene, men tillatt mer i utkantene. Det er generelt lite organisert hundekjøring i Knutshø, men mange som driver privat og kjører også utenfor verneområdene. Det som er organisert er i all hovedsak knyttet opp mot oppkjøring av løyper for hundekjøring. Dette er søknadspliktig om en vil kjøre skuter for å preparere spor. Men folk kan kjøre privat og kjøre opp egne spor med spann til turkjøring. Det er tillatt i Knutshø landskapsvernområde.

Det er generelt mye hundekjøring i Folldal og flere som flytter til Folldal for å drive med dette. Faste løyper og traseer for hundekjøring reguleres av kommunen og grunneierne gjennom godkjenning av en sti og løypeplan. Så her har kommunen en mulighet til å være med å påvirke trasevalg og antallet løyper. De løypene som kjøres per i dag er mindre konfliktfylte. Her bør en gå i dialog, og søke gode løsninger sammen med kjørerne fremfor forbud. Folk er åpne for kunnskap og vil kunne justere seg. Miljøet er imøtekommende og vil være med på løsninger. Her bør kommunene ta egne gjennomganger med miljøet og justere løypetraseene slik at de er best mulig mtp. villrein. Dialog er veien å gå.

Konsensus

Organisert ferdsel

Per i dag er ikke organisert ferdsel i Knutshø landskapsvernområde ikke søknadspliktig i henhold til gjeldende verneforskrift. Vi må foreslå som tiltak at dette tas inn i verneforskrifta for Knutshø. Nasjonalparkstyret som forvaltningsmulighet må kunne regulere organisert ferdsel. Per i dag er det ikke mulig å kunne regulere organisert ferdsel i et landskapsvernområde. Da må en i så fall legge til biotopvern som en del av verneformen, slik som det er i Hjerkin landskapsvernområde med biotopvern. En må da endre verneformen for Knutshø til landskapsvernområde med biotopvern. Da vil en få muligheten til å regulere organisert ferdsel. Omfanget av organisert ferdsel i Knutshø per i dag er ikke stort, men dette kan fort endre seg og her har vi sjansen til å være i forkant. Her har departement og direktoratet direkte muligheter til å gripe inn, det bør de kunne bruke. Grunneier har også muligheten til å begrense slik ferdsel, for eksempel Folldal fjellstyre og Oppdal bygdeallmenning. Vi må ha med oss det også. Det er fortsatt i de fleste tilfeller den uorganiserte ferdselen som er problemet, men den er vanskelig å styre. Regulering av organisert ferdsel er i hovedsak for å komme i dialog med aktørene og kan gi råd til disse.

Konsensus

Topptrim, stolpejakt, mm.

I Oppdal har de kommet i dialog med de som organiserer topptrimmen og skal ha årlig møte før sesongen for å klargjøre hvilke topper som bør tas ut og ikke. Dialog med hundekjørerne m.fl. er like viktig. Hvis folk har kunnskapen vil de ta hensyn, men de må vite hva de skal ta hensyn til og hvordan. Her kan en få til gode tiltak gjennom dialog og samarbeid. Enighet om å holde seg i dialogsporet også når det kommer til dette tiltaket.

Når det kommer til slike poster, er også tiden i endring. Før var det fysiske poster, nå er mye av det digitalt. Vi kan ikke ha et totalforbud, men sammen komme fram til turmål som fungerer for villrein og folk.

Dette skal tas opp i administrativt kontaktutvalg for nasjonalparken. Det er et godt forum for å starte dialogen rundt dette.

Stien opp til Rødalshøa ved Savalen har vært nevnt spesifikt i denne gruppa tidligere. Hvilken trase her er det vi vil til livs? Fjerning av merking opp til denne kan være viktig for å sende et signal til Savalen og turistnæringa der at de ikke må se vestover i arbeidet med videre utvikling. Dette er en populær tur som er mye brukt av lokale og besøkende til Savalen. Det ligger informasjon om dette så mange steder at det vil være begrensa effekt av et slikt tiltak med fjerning av merking. Det er også vanskelig å fjerne en slik sti digitalt. Her må vi se på lokale turlag mm. som samarbeidspartnere. Det er ikke bare å fjerne stier, folk vil ut å gå tur uansett. Vi prioriterer derfor ikke dette tiltaket høyt. Vi nevner det i planen, men løfter det ikke fram som høyt prioritert.

Konsensus

Motorisert ferdsel vinterstid

Det må innføres en lik og restriktiv praksis for hele villreinområdet. Dette gjelder spesielt Orkelsjøen der omfanget må reduseres, og der det per i dag er høyere enn i noen annen del av Knutshø. Folk har bilvei hit om sommeren, da trenger de ikke mange turene med skuter om vinteren for å kjøre inn mat, brensel og nødvendig materiell. Dette må løftes over det enkelte kommunestyre til enhver tid. En må se på dette overordna og få en lik og restriktiv praksis.

Har Statsforvalteren noen virkemidler her? De kan drive lovlighetskontroll, men har sine føringer og har til nå har de fått beskjed om å ikke gripe inn mer enn nødvendig i vedtak fattet lokalt. Per i dag har de ikke gode nok virkemidler til å gripe inn her. Statsforvalteren i Trøndelag har kjørt noen slik saker i Tjønnglupen, Snøfjellstjønnan mm. og fått strammet inn gjeldende praksis ang. motorferdsel i utmark på barmark. Da med bakgrunn i nødvendigheten av kjøringa. Her har de fått strammet inn en del på tidligere praksis. Det er generelt sett ikke behov for mange turer om vinteren når en har vei fram til hytter om sommeren. Her jobber et eget motorferdselsutvalg med gjennomgang av motorferdselloven og dagens praksis. De kommer nok med nye føringer fra neste år og det ligger an til at ting dessverre blir mer liberalt.

For Orkelsjøen sin del er det bilvei fram om sommeren, da kan det ikke være behov for 10 skuterturer vinterstid slik praksisen er i dag. Slike turer skal ikke frakte folk, men nødvendig materiell. Det er en egen hjemmel for å tillate kjøring av materiell til hytter vinterstid. På

barmark skal en begrunne hver enkelt tur, så dette er to litt forskjellige ting. Når det gjelder Oppdal kommune sin praksis til Orkelsjøen, der hver hytte får 10 turer med skuter til hytter i villreinområdet. Kan SF gjøre en henvendelse til kommunen og spørre hvorfor praksisen er slik den er, og om det er nødvendig? Vi trenger å sette spørsmål ved dette og be om en begrunnelse.

Prosjektgruppa ønsker at SF skal se på praksisen og følge opp dette hos kommunene. Ta inn dette som et eget punkt på dette tiltaket.

Konsensus

Ny trase for motorferdsel til Orkelsjøen

Det er også foreslått å endre skutertraseen inn til Orkelsjøen. Ved å legge traseen for skuterkjøring til Orkelsjøen vinterstid fra Fagerhaug, via Langveldalen og til Orkelsjøen kan en skjerme områdene rundt Veslnøsen, Rundhøa, Olmflya mm. slik at disse i større grad kan brukes av villreinen.

Dette høres ut som et godt tiltak. Har hørt at dette har blitt diskutert tidligere. Bra å legge traseen slik at man letter på sperren ved Olmflya. Skal vi ta det med som en henstilling til kommunen? Kan tas opp i sammenheng med at Statsforvalteren stiller spørsmål om antall skutertillatelser.

Prosjektgruppa ønsker at Statsforvalteren skal komme med en henstilling til kommunen om endring av trasé, i sammenheng med spørsmål om frekvens på skutertillatelser til Orkelsjøen.

Konsensus

Vinterbrøyting Savalen

Som tiltak i Savalen foreslås det å avslutte vinterbrøyting på tre veger og sette i gang et FoU-prosjekt som ser på arealbruken til villreinen i Savalen.

Vegen på østsiden av sjøen berører ikke så mange, så den bør stenges.

Litt usikker på de to andre (på vestsida av vannet). Det er omtrent 60 setre/hytter som blir berørt, og nesten alle er lokalt tilknyttet. Det kan være et tiltak som skaper litt støy. Litt usikker på hvor viktig det er for folk å kjøre helt fram til hytta på vinterstid, men ettersom ca. 250 mennesker vil bli berørt kan det skape en del motstand. Hva vil nytten være for villreinen?

Man tror at reinen krysser dette området i Savalen på vinterstid. At vegene brøytes på vinteren kan øke vintertrafikken her og forsterke barrieren for villreinen. Men mye usikkerhet knyttet til dette.

Siden det er stor usikkerhet, samtidig som relativt mange lokale kan bli berørt, bør man kanskje ta for seg den østre vegen først og så avvente med flere tiltak til etter FoU-prosjekt.

Mye av aktiviteten på den vestre siden av sjøen vil mest sannsynlig bestå selv om vegen ikke brøytes. Folk går mye på ski og bruker hyttene på vinteren. Vanskelig vurdering fordi man ikke vet hvilken nytte det vil ha for villrein, og vil ramme mange lokale. Den østre vegen er kanskje den viktigste.

Det er bom på vestsiden av sjøen, men hvem som helst kan krysse bommen og bruke vegen dersom de betaler avgift. Kunne det vært en ide å stenge vegen og kun åpne for de som har fritidsbolig i området?

Vinterbrøyting handler mye om tilgjengeligheten. Folk kjører lengst mulig før de starter skituren, slik at når man brøyter lenger så går folk også lenger inn i villreinområdet. Veien øst for sjøen er begynt brøyta i nyere tid. Dette gjør at folk kommer lenger ut i terrenget, jo lenger det brøytes. Man tilgjengeliggjør de indre områdene mer gjennom vinterbrøyting. Brøyting rundt hele Savalen startet ca. i 2006.

Prosjektgruppa foreslår å avslutte vinterbrøyting på den østre vegen (Sjølia) og sette i gang FoU-prosjekt som ser på villreinens arealbruk. Deretter vurdere å sette inn andre tiltak i lys av ny kunnskap (f.eks avslutte vinterbrøyting på andre veger også).

Konsensus

Forbud mot kiting

Kiting er et lite problem per i dag, men her kan en være i forkant. Enighet om å gå for dette tiltaket.

Konsensus

Legge Einunna i rør nedstrøms demningen

Forslaget går ut på å legge elva i rør en strekning nedstrøms demningen ved Fundin, for å lette villreinens vandring gjennom dette området.

Konsensus

Forbud mot vindkraftutbygging

Ja det bør forbys i Knutshø

Konsensus

Forbud mot mineralutvinning og prøveboring i Knutshø

Ja det bør forbys i Knutshø

Konsensus

Forum for dialog med kommuner, forvaltning, reiseliv, mm.

Dette er viktig å få på plass for å styre den samla belastning i Knutshø. Dialog er veien å gå her. Vi sitter litt på hver vår tue og ser på det vi har lokalt. Vi må løfte blikket og samarbeide på større skala til det beste for hele Knutshø. Det er viktig med dialog og nettverk og vi trenger et slikt forum. Vi hadde noen slike fora i etterkant av arbeidet med regionale planer, er dette noe FK vil ta opp igjen? Det kan fort bli mange forum, men dette skal ikke tillegges noe myndighet. Det bør heller ikke kalles Dovrefjellråd for å unngå misforståelser det gamle Dovrefjellrådet. Det er viktig å få fram et godt mandat for et slikt forum. Nasjonalparkstyret og deres utvalg vil kunne ha denne funksjonen for deler av Knutshø, men det er også store områder i Knutshø som ikke er vernet, derfor vil NP ikke være et egnet forum for hele området. Et slikt forum bør inkludere politikere i kommunene mm. som sitter på virkemidler som er viktige inn i dette arbeidet.

Konsensus

Økte ressurser til oppsyn og forvaltning

Dette er viktig for å følge opp regelverket som er i dag og nye tiltak som vil komme.

Konsensus

Gjenoppretting av trekk mellom villreinområder

Knutshø og Snøhetta

Det vil være veldig positivt å få opp igjen et trekk mellom Snøhetta og Knutshø. Da må en ha en tunnel/faunaovergang på hele eller deler av strekningen mellom Kongsvold og Hjerkin.

Det er et dyrt tiltak og sånn sett lite realistisk, men det må beskrives og tas med i vårt utkast. Dette vil også gi en sikrere veiforbindelse og tryggere vei. Vinn-vinn-situasjon.

Konsensus

Knutshø og Forollhogna

Det er ikke ønskelig å jobbe for å gjenopprette et trekk til Forollhogna, siden det er store forskjeller i den genetiske variasjonen mellom de to bestandene.

Konsensus

Knutshø og Sølnkletten

Her vet vi for lite per i dag. Må få mer kunnskap om reinen i de to områdene og vandringer imellom de før en tar en beslutning.

Konsensus

Knutshø og Rondane

Det ses på som lite realistisk å kunne gjenopprette et trekk mellom Knutshø og Rondane på grunn av mye infrastruktur og bebyggelse som skiller de to områdene.

Konsensus

Veien videre

Det gjenstår nå bare et fysisk møte på Hjerkin 16. november. Er det noen som ikke finner fram i teams så si fra så skal vi hjelpe dere. Her ligger utkastet til tiltaksplan, møtereferater mm.